

του. Ἀρχομανία ἐγκληματική καὶ κωμική, σάν τὸν κ. Δηλιγιάννη, δὲν ἔδειξε. Τρίτο αὐτό, κ' ἐπιταί καὶ συνέχεια.

Καὶ ὅμως ὁ «Νουμάς» καὶ μ' ὅλ' αὐτά, Θεοτοκικός δὲν εἶνε.

Γιατὶ καὶ τοῦ κ. Θεοτοκῆ ἡ δρᾶσις εἶνε ἀρνητική. Δὲν κἀνεὶ τὸ Κακό. Δὲν ἔχει ὁ- μως καὶ τὴν δύναμι τὴν μεγάλη τοῦ χρειάζε- ται γιὰ νὰ γίνη τὸ Καλό.

Τίποτε καὶ Πολύ—χρειάζεται. Ἕνας ἄνθρω- πος. Καὶ ὁ Ἕνας αὐτός, δυστυχῶς, δὲν εἶνε ὁ κ. Θεοτόκης.

Περὶ τοῦ νὰ ποῦμε πῶς ὅταν δὲν εἶνε αὐτός, δὲν ἔμπορεῖ νὰ εἶνε οὔτε ὁ κ. Ζαΐμης, οὔτε ὁ κ. Διληγεώργης, οὔτε ὁ κ. Ράλλης οὔτε κανέ- νας ἄλλος ἀπὸ τοὺς ἐν κυκλοφορίᾳ κ' ἐν κυ- φορίᾳ Ἐπιφανείς.

ΕΝΑΣ λοιπὸν χρειάζεται. Καὶ ὁ Ἕνας αὐτός θα γίνη ἀρχηγὸς τοῦ κομματός, τὸ ὅποιον ἔχει ὁπαδοὺς—ἐκτὸς τῆς Βουλῆς πάντοτε— ἀλλὰ δὲν ἔχει καὶ Ἀρχηγό.

Ἕνας χρειάζεται, δυνατός, αποφασιστικός, ριψοκίνδυνος, γιὰ νὰ γίνη ἀρχηγὸς τοῦ κομμα- τὸς αὐτοῦ, τὸ ὅποιον ἀναιροπολεῖ κάποιον ψαλ- λιδισμόν τῶν Συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν τῶν διαφορῶν Σαμφάκων, κάποιον σφιγμένο τοῦ χαλι- ναριοῦ τῆς ἀχαλίνωτης Βουλῆς, κάποιον πολι- τικὴν ἀπαλλοτριωμένην ἀπὸ σαλίδας καὶ ἀπὸ λό- γους τοῦ κ. Παναγιωτοπούλου, κάποιον ἀνα- γέννησιν ἐλιγώτερον Δημοκρατικὴν, ὅπως δυσ- τυχῶς εἶνε σήμερα, καὶ περιστότερον Νομοκρα- τικὴν.

Τὸ κομμα αὐτὸ ὑπάρχει, κύριοι Φαυφαρό- νοι τοῦ βήματος καὶ τῶν μπαλκονίων, καὶ τὸ κομμα αὐτὸ τὸ δυναμονεῖ κάθε μέρα ἡ Πολι- τεία σας καὶ ὁ Ραυπαγαδισμός σας.

Καὶ στὸ κομμ' αὐτὸ ἀνήκει καὶ «Νουμάς». Καὶ προσδοκᾷ καὶ αὐτὸς μαζί με τοὺς ἄλλους, τοὺς λίγους κ' ἐκλεκτοὺς ὁμοφρονέας του, τὴν γέννησιν τοῦ Ἀρχηγοῦ του—ἐνδὲς Διγενῆ Ἀ- κρίτα, ἡ ἐνδὲς Ἡρακλῆ—καὶ μαζί μ' αὐτὴν καὶ τοῦ Ἑθνικοῦ τὴν ἀναγέννησιν.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

τὴν πολιτεία σὺν νομοθέτῃ καὶ συμβουλᾷ τοῦ καὶ στρατηγῆς γι' αὐτὰ ὅλα νὰ αποφασίσῃ ἡ βουλὴ καὶ ὁ λαὸς καὶ ἡ Ἡλικία σὲ φυλὲς καὶ οἱ δῆμοι ξε- χωριστά καὶ ὅλοι μαζί νὰ στήσουν χρυσὸν ἀντρίαν- τα τοῦ Τιμῶνα δίπλα στὴν Ἀθηνᾶ στὴν Ἀκρόπο- λη, κρατῶντας ἀστροπελέκι στὸ δεξιόν του, καὶ νὰ τὸν στεφανώσουν μὲ χρυσὰ στεφάνια καὶ νὰ διαλα- λήσουν τὸ στεφάνωμα σήμερις στὰ Διονύσια μὲ κα- νούργιες τραγωδίαις—γιατὶ πρέπει γι' αὐτὸν σή- μερις νὰ γιορτάσουν τὰ Διονύσια—Ἐπρότεινε τὴ γνώμη ὁ Δημέας ὁ ρήτορας, ποῦ εἶνε στενὸς συγγε- νής του καὶ μαθητὴς του, γιατί καὶ ρήτορας μεγάλ- ος εἶνε ὁ Τιμῶνας καὶ ὁ πρῶτος ἀλλο ἀκόμα θελήσει. Λοιπὸν αὐτὸ εἶνε τὸ ψήφισμα γιὰ σένα. Κ' ἐγὼ ἤ- θελα νὰ σοῦ πῶ καὶ τὸ γινώσκω, ποῦ γιὰ τ' ὄνο- μα σου τὸν ἔχω βγάλει Τιμῶνα.

Τιμῶνας. Τί λέει, ὦ Δημέε, ἀπὸ οὔτε παντρε- μένος δὲν εἶσαι, τοῦλάχιστο ἀπ' ὅσο ξέρουμε κ' ἐ- μεῖς;

Δημέας. Μὰ θὰ παντρευτῶ, ἂν θέλῃ ὁ θεός. τοῦ χρόνου καὶ θὰ κἀνω παιδί, κ' ἐκεῖνο ποῦ θὰ γεννηθεῖ—γιατὶ θὰ εἶνε ἀρσενικό—τὸ λέω ἀπὸ τὰ τῶρα Τιμῶνα.

Τιμῶνας. Δὲν ξέρω, ἂν θὰ παντρευτεῖς ποτέ, μακαρᾷ, τρώγοντας τέτοια ξυλιά ἀπὸ μένα.

ΜΙΑ ΓΕΡΗ ΓΡΟΘΙΑ Χατζιδάκης καὶ Κρουμπάχερ

Πέρτυ στὰ «Παναθηναία» ὁ σοφὸς κ. Χατζιδάκης ἔγραψε τ' ἀκόλουθα. «Ὅμοίως πάντες ἐπιστάμεθα ὅτι μετὰ τοῦ ὀνόματος Ρωμαῖος, Ρωμαῖκο κτλ. συνάπτεται σήμερον παρ' ἡμῖν πᾶσα κοινωνικὴ καὶ πολιτικὴ ἀτασθαλία καὶ ἀκοσμία» πρὸς τοῦ Ρωμαῖοῦ ἡ γυνὴ ἔρχεται ὑστερα, πέντε Ρωμαῖοι, δέκα γυνῶ- μες, ἡ δὲ θὰ φθειάσωμε (sic) τὴν τὴν Ρωμαῖκο κτλ. Δὲν ἐξετάζω τὴν αἰτίαν τοῦ ἐξουτελισμοῦ τῆς ἄλλοτε περιδόξου καὶ πολυζήλου ὀνομασίας ταύτης, ἀρκεῖ ὅτι ἀπὸ πολλοῦ ὁμολογουμένου ταῦτα σημαί- νει. Καὶ ὅμως διὰ ταύτης τῆς οὕτως ἐξουτελισμέ- νης καὶ πᾶσαν πολιτικὴν ἀκοσμίαν σημαίνουσης λέξεως τολμῶσι νὰ σημαίνωσι [ὡς τῆς καλλιπέπειας] καὶ ρυπαίνωσι τὰ ἱερῶτατα ἡμῶν, ἥτοι τὸ ἔθνος, τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν πατρίδα, συμβουλευόντες ἡμῖν νὰ ὀνομαζώμεθα Ρωμαῖοι, οὐχὶ Ἕλληνες, καὶ γρά- φοντες τὴν ἱστορίαν τῆς Ρωμαϊστίνης. Ὡς φαίνε- ται διὰ πάντων τούτων ἐπιθυμοῦσι νὰ διδάξωσι [καλλιπέπιστα] καὶ πείσωσιν ἡμᾶς ὅτι περὶ τῆς πατρίδος, τῆς ἱστορίας καὶ ἡμῶν αὐτῶν τοικύτην ὁρεῖλομεν νὰ ἔχωμεν ἐννοίαν ὁποῖαν ἡ λέξις Ρω- μαῖος, Ρωμαῖστίνη, Ρωμαῖκο ἐκφράζει»

Σ' ἀρτὰ τοῦ ἀπαντᾷ ὁ Κρουμπάχερ (*) τ' ἀκό- λουθα.

«Δὲν πιστεύω τὰ μάτια μου ὅτι διδάσκα ἀρτὰ τὰ λόγια. Μὰ λοιπὸν δὲν ἐννοεῖ ὁ διαδασμένος συγγραφέας πῶς με τὴν ἐρμηνεία του πρὸς βαθιὰ πληγώνει καὶ τοὺς Ἕλληνες τοὺς ἰδίους καὶ τοὺς προγόνους τοὺς παρὰ ὅσοι ἀθῶα μεταχειρίζονται τὴν κληρονομικὴν τοῦ λαοῦ ὀνομασίαν. Ἄν τ' ὄνομα Ρωμαῖος κτλ. ἀκόμα καὶ με τοὺς Ἕλληνας ἀπό- χτησε τὴν ἀσκήμη ἀρτὴν παρσενία, τότε πρέπει νὰ φταῖν τ' ἀληθινὰ ἡ ὑποθετικὴ ἄσκημη φυσικά τοῦ λαοῦ ποῦ λέγεται μ' ἀρτὰ τ' ὄνομα Ἄν εἶναι ἔτσι, τότε μπορεῖ κανεὶς νὰ προσητέψῃ πῶς σὲ λιγάκι καὶ τὸ καινὸ ὄνομα Ἕλληνες θὰν τὸ καταστρέψῃ ὁ ἴδιος ἀπελπισμός ποῦ κατὰστρεψε καὶ τ' ὄνομα Ρωμαῖος. Περὶ τοῦ ὅμως νὰ ἐκφυλίζεται κανεὶς ἀπὸ τίς φράσεις ποῦ ἀναφέρνει ὁ Χατζιδάκης. Εἶνε φράσεις τῆς ἀφτοκοροϊδίας ποῦ ἔσως βρίσκεται τὸ ἴδιο σὲ κάθε μορφωμένο λαό. Θυμηθεῖτε ἄχαρνα

(*) Das Probleme der Neugriechischen Schriftsprache σ. 193. München, 1903.

τί πρόσωπο παίζουν οἱ Γερμανοὶ καὶ οἱ Γερμανικὲς φυλὲς (μάλιστα οἱ Σουάβοι καὶ οἱ Ἑσσοί) μέσα στὶς παροιμίες. Πρὸς Wander, Λεξικὸ τῶν Γερμ. πα- ροιμιῶν Τόμ. Α', 577 καὶ ἐξ. Β', 625, Δ', 404 καὶ ἐξ. Ε', 1127 καὶ ἐξῆς. Με τοὺς Ἕλληνες ἡ ἀγάπη ἀρτὴ τῆς ἀφτοκατηγορίας—ποῦ ἔσως κο- λάζει κάπως τὴν ἐθνικὴ φαντασία καὶ τὸ σωβιני- σμό, τυχὸν ὑπερβολικά—εἶναι παρὰ πολὺ ἐκπλω- μένη. Ἀμα διαβάσεις ἐλληνικὴ ἐφημερίδα, ἀμέσως βλέπετε πῶς τρέλλα δὲν ὑπάρχει καὶ κακία ποῦ δὲν κατηγοροῦν οἱ Ἕλληνες τὸν ἑαυτὸ τους καὶ μάλι- στα τοὺς πολιτικούς τοὺς ἀρχηγούς».

Τί μάθημα, τίε μου! Νὰ δοῦμε τώρα τί θ' ἀπαν- τήσῃ ὁ κ. καθηγητὴς. Προσδοκῶμεν ἀπάντησιν νεκρῶν. Ἕνα πρᾶμα ὅμως μπορεῖ κανεὶς ἀπὸ τώρα νὰ παρατηρήσῃ, δηλαδὴ πῶς γράφοντας ὁ ξένος ἐπιστημονικά καὶ ἴσως μαντέβει καὶ κρίνει τὰ πρά- ματα πολὺ σωστότερα παρ' ὅτι κρίνει ὁ σοφὸς (ἡ σοφιστὴς) καθηγητὴς μας ἂν καὶ ξέρει τὴ γλῶσσαν καλύτερα. Γιατὶ τὴν παρασημασία ποῦ προμαντέβει ὁ Κρουμπάχερ πῶς μὴ μέρη μπορεῖ ἴσως κατὰ τὴ θεωρίαν τοῦ Χατζιδάκειος ν' ἀποχτήσῃ τ' ὄνομα Ἕλληνας τὴν ἔχει καὶ ὅλας ἀπὸ τώρα στὴ φράση «Ἑλληνικὴ Πολιτεία» (σὲ λίγο θὰν τὴν ἀποχτή- σει καὶ στὴ φράση «Ἑλληνικὴ Καθ' ἑστίαν»).

K. ΤΕΦΑΡΙΚΗΣ

Υ. Γ. Δὲν εἶνε καλύτερα νὰ μὴν ἀπαντᾷ τίποτε ὁ κ. Χατζιδάκης; Γιατὶ ἂν καὶ πάλι ἔχρητα βρίζει τὸ ἔθνος μπορεῖ ἴσως νὰ μὴ βρεθεῖ ἄλλος Κρουμπάχερ νὰ μᾶς βγάλει ἀπὸ τὴ λήσπη μὲ τόση ἐργονεμία. Πρὸς φρόνημα εἶνε νὰ πεῖ ὅπως ὁ Πιστόλας, πῶς θὰ τοκνεύξῃ οὐρανὸν καὶ γῆ. καὶ ἔπειτα... νὰ γινέψῃ τὸ πρῶτο τοῦ Κρουμ- πάχερ ἥτοια.

ΠΕΣ ΜΟΥ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΙ ΕΓΙΝΑΝ;

Ἀγάπη ἐσύ ποῦ σπαρταρᾷς μέσ' ἐς τὴν καρδιά, Ἄν σου δώκων λευκὴ στολὴ τα πλάσματα τοῦ νοῦ σου πῆραν τὴν τρελλὴ χαρὰ, σου πῆραν τὴν χαλὴ, Ἀγάπη ἐσύ, ποῦ σάγαπῶ δὲν εἶπες κανενοῦ.

Κι ἂν σὲ δυὸ μάτια ζήτησες λιμάνι σιωπηλὸ Νύχης φωτιά κι ἀπόδοκετο ἐς τὸν κρῖο τὸν βοριά, Πες μου τὰ μάτια τί ἐγιναν; γιατί ἀπὸ πέρα ἀπ' τὸν [γιαλὸ

Θωρὸ μὴ μάταια συννεφιά καὶ κύματα βουνά...

ΚΩΣΤΑΣ ΓΟΥΝΑΡΗΣ

Δημέας. Ὡ-ὦχ! τί εἶν' αὐτό; πασιζέεις, Τι- μῶνα, νὰ γίνεις τύραννος καὶ χτυπᾷς τοὺς λεύτερους χωρὶς νᾶσαι καλὰ—καλὰ λεύτερος οὔτε πολίτης; μὰ γλήγορα θὰ τιμωρηθεῖς καὶ γιὰ τᾶλλα καὶ γιὰ τὴν ἐ- βαλσε φωτιά στὴν Ἀκρόπολη.

Τιμῶνας. Μὰ δὲν κἀνεὶν ἡ Ἀκρόπολη, ἀρρεῖς, γι' αὐτὸ φρίνεται πῶς τυκοφαντεῖς.

Δημέας. Μὰ ἐγίνες καὶ πλούσιος, γιατί ἀνοιξες κρυὰ τὸ θησαυροφυλάκιον.

Τιμῶνας. Οὔτε τὸ θησαυροφυλάκιον ἀνοίχτηκε γιὰ τοῦτο εἶνε ἀπίστευτα καὶ αὐτὰ σου.

Δημέας. Θ' ἀνοίχτῃ ὅμως ἀργότερα κ' ἐσὺ ἀπὸ τὰ τῶρα ἔχεις ὅσα ἦσαν ἐκεῖ μέσα.

Τιμῶνας. Λοιπὸν πάρε καὶ ἄλλα.

Δημέας. Ὡχ ἡ εὐχὴ μου!

Τιμῶνας. Μὴ φωνάζεις, γιατί θὰ σοῦ κατεβί- σω καὶ τρίτη. Ἰάμουν κατὰ πολὺ γελοῖος νὰ σφά- ξω ξαμαχῶτος δυὸ τάγματα Λακεδαιμόνιους καὶ νὰ μὴν ταλιαρίσω ἕναν συχμένο παλιανθρωπάκο. Τοῦ κἀκού βέβαια θάμουν καὶ στὰ Ὀλύμπια νικητὴς στὶς γροθιάς καὶ στὸ πάλεμα. (Ὁ Δημέας φεύγει.) Μὰ τί εἶνε τοῦτο; Δὲν εἶνε αὐτός ὁ Θρακυλῆς ὁ φιλό- σοφος; Βέβαια δὲν εἶνε ἄλλος. Νά, μὲ πεταμένο τὸ πηγούνι καὶ μὲ σηκωμένα τὰ φρύδια, κορδομένος γιὰ κάτι τις ἔρχεται, κοιτάζοντας σὰν Τιτάνας, μὲ

σηκωμένα τὰ μαλλιά ποῦχει στὸ κούτελο, ἴδιος μὲ Βορῆα ἢ μὲ Τρίτωνά σὰν ἐκεῖνους, ποῦ ζωγράφισαν ὁ Ζεῦξ. Αὐτὸς μὲ τὰ συμμαζεμένα φερσίματα καὶ μὲ τὴν ἥσυχη περπατησιὰ καὶ τὸ σεμνὸ ντύσιμο, ποῦ διηγίεται ἀπ' τὴ χαρκαυγὴ χίλις δυὸ γιὰ ἀρετὴ καὶ κατηγορεῖ ὅσους ἀγαποῦν τὴν ἀπόλαυσιν καὶ παι- νεύει τὴν ἐλιγάρκεια, ὅταν φτάσῃ στὸ δειπνὸν λου- σμένος καὶ ὁ δούλος τοῦ δώσῃ μεγάλο ποτήρι—καὶ ρουφᾷ πρό πάντων τὸ ξενόροτο—σὰ νᾶπιε ὅλο τὸ νερὸ τῆς Ἀθήνης, ἀρχίζει νὰ λέει τὰ πρὸ ἀντίθετα μὲ τὰ προῖνα ἐκεῖνα λόγια, ἀρπάζοντας πρῶτος σὰ λύκος τὰ φαγιά καὶ σπρώχνοντας μὲ τὸν ἀγκωνά του τὸ διπλανὸ του, γιομάτος; σάλτσιν τὰ γένια, γιο- μίζοντας τὴν παραδαρμένην του σὰ σκύλος, σκυμμέ- νος στὸ τραπέζι σὰν νὰ περιμένει, πῶς θὰ βρεῖ μέσα στὴν πιπέτα τὴν ἀρετὴν, σφυγγίζοντας πρό- σεχτικὰ τὰ πιάτα μὲ τὸ δάχτυλο, γιὰ νὰ μὴν ἀφί- σει οὔτε μὴ στάλα σάλτσιν. Πάντα παραπονιάρης, καὶ ἂν πάρῃ μονάχα αὐτὸς ὅλη τὴν πηττα ἢ τὸ γουρουνόπουλο, ποῦ εἶνε τὸ πρὸ τρανὸν σημάδι τῆς λιχουδιᾶς καὶ τῆς λαίμαργίας, κρασποκτιέρας καὶ με- θυστικᾶς ποῦ φτάνει ὄχι μονάχα ἴσα μὲ τὸ τρα- γουδι καὶ τὸ χορὸ, παρὰ καὶ στὴν βροσιὰ καὶ στὸ θυμὸ. Κι' ἀκόμα, τότες δὲ καὶ ἂν εἶνε, ἀπάνου στὸ πιοτὶ λέει πολλὰ γιὰ φρονιμάδα καὶ σεμνότητά καὶ